

Stručni rad

POEZIJA NA ZABAVAN NAČIN ZA OSMOGODIŠNJAKE

Ksenija Bernetič, prof.

Osnovna šola Šentvid, Ljubljana

Sažetak

Poezija je istina u obliku zapažanja. Djeca promatraju svijet oko sebe. Tako rade i u školi. Ponuditi djetetu poeziju čitanjem zbirke pjesama koja se tematski odnosi na tematiku, dragocjeno je iskustvo za dijete. Pjesme se mogu uključiti u lekcije čitanjem pjesama ili pisanjem vlastitih pjesama. Istraživanja pokazuju da je važno uzeti u obzir i poštivati ono što učenik donosi u učionicu. Školski rad mora uvažavati učenikovo iskustvo i predznanje – to bi trebalo biti polazište za daljnji razvoj i rast učenika. Na ovaj način učenici mogu unaprijed donijeti u školu pjesme, pjesmice, brojalice koje znaju i podijeliti ih čitajući ih svojim kolegama iz razreda. Nakon toga se novo tretirana tvar može npr. o godišnjim dobima koje obogaćuju pisanjem vlastitih haiku-a za svako godišnje doba. Poezija će unijeti malo živosti u činjenice o godišnjim dobima. Pišući vlastite pjesme, djeca će lekcije smatrati smislenim i relevantnim za svoje živote. Pri pisanju pjesme učenici će biti aktivni i steći će osjećaj vlastite vrijednosti jer će s konačnom verzijom pjesme imati osjećaj da su dorasli izazovu. Djeca su uvijek uspješna u pisanju pjesama. Napisani stih ostvarenje je dječjeg poetskog svijeta koji je uvijek kreativan i ne poznaje pogrešan odgovor.

Ključne riječi: pjesma, poezija, stih, rima, djeca

1. UVOD

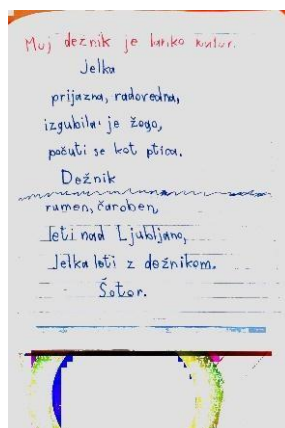
Zašto studirati poeziju? T. S. Eliot je jednom rekao: 'Pjesma se ne mora razumjeti da bi se u njoj uživalo'. Osmogodišnjak možda nije svjestan svih detalja u pjesmi ali ako se ga nauči čitati pjesme u ranoj dobi, neke pjesme će mu ostati u sjećanju za cijeli život. One će osvjetliti dobre trenutke u njegovom. Možda će i pjesmu zapamtiti, naučiti je napamet i tako na neki način postati njezin vlasnik. Možda će potaknuti i prijatelja iz razreda da pročita pjesmu, možda roditelja ili starijeg brata. Brojni su razlozi i načini uključivanja poezije u školsku nastavu i time jačanja čitalačkih, pisanih i jezičnih sposobnosti djece. U našem 2.d razredu ove smo godine uveli neke ideje koje su pomogle učenicima da uspiju u pisanju poezije.

2. RAZLIČITI NAČINI POTICANJA PISANJA POEZIJE U 2. RAZREDU

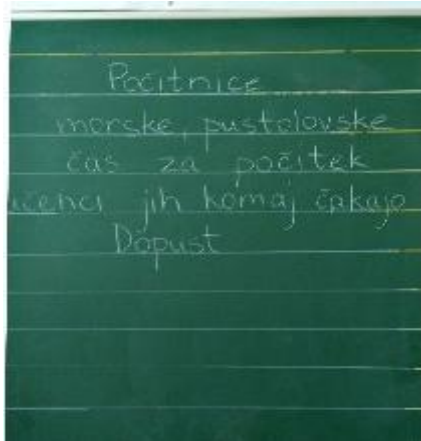
2.1. U razredu smo imali **kutak za poeziju**. Tu su bile izložene razne knjige s poezijom za mlađu djecu. Te smo knjige posudili u školskoj knjižnici, a dio su djeca donijela i od kuće u školu. Ponekad smo, da začinimo sat ili napravimo pauzu tijekom dulje aktivnosti, uzeli neku od pjesama iz pjesmice i čitali je glasno. Inicijativa za čitanje nekada dolazi od djeteta, nekada od učitelja. Djeca su voljela čitati pjesme, tim više što su ih sama birala. Čuli su ritam i rimu u pjesmi. Njihova tečnost čitanja također se povećala kao rezultat.

2.2. Svako jutro imali smo **pjesnika dana** koji je na početku sata cijelom razredu pročitao jednu pjesmu. Mogao ga je pročitati iz knjige, pročitati sam napamet ili sam napisati. Djeca su svako jutro s nestrpljenjem iščekivala ovu aktivnost jer je u njima ulijevala entuzijazam, znatiželju i iščekivanje. U roku od mjesec dana gotovo sva djeca u razredu ujutro su stala u red da pročitaju pjesmu.

2.3. Zajedničko pisanje pjesme nakon pročitano umjetničkog teksta. Nakon pročitane lektire „Moj kišobran može biti balon“ učenici su u bilježnicu zapisivali sve riječi koje su zapamtili iz knjige. Nakon takvog mozganja sadržaj cijelog teksta knjige napisali su u pjesmu od pet stihova. Ovako su nastale takve pjesme:

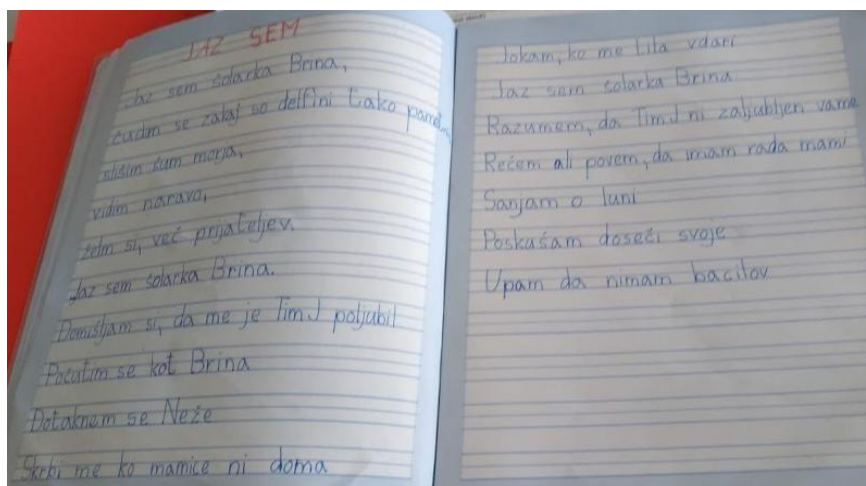

2.4. Tematsko pisanje pjesama. Djeca su sama napravila popis tema koje su ih u tom trenutku zanimala. Zatim su napisali pjesmu na temelju svog interesa. Potaknula sam ih da pišu o svojoj temi s jakim osjećajima. Tako su nastale razne pjesme. Zanimljive

su mi bile pjesme o blagdanima.

2.5. Učenici su također mogli izraziti svoje snažne osjećaje koristeći ponavljanje jednog retka u pjesmi. Tako su čitajući svoje pjesme, kao i pjesme drugih, osjetili dubinu pjesničkih emocija. Naravno, to se posebno odnosi na njihove vlastite pjesme, u kojima su govorili o sebi. Zatim smo ih sabrali u zbirku poezije za 2.d razred sa naslovom „Ja sam pjesma“. Jedna takva pjesma je ova ispod.

2.6. Pisanje pjesme prema temi obrađenoj u nastavnom planu i programu. Na primjer, kada smo u 2. razredu razgovarali o kalendaru i godišnjim dobima, istovremeno smo pisali haiku pjesme. Ovo je jedna od najkraćih pjesničkih formi koja je nastala u Japanu. Sastoji se od tri stiha, pri čemu se prvi i treći red sastoje od pet slogova, a srednji od sedam slogova.

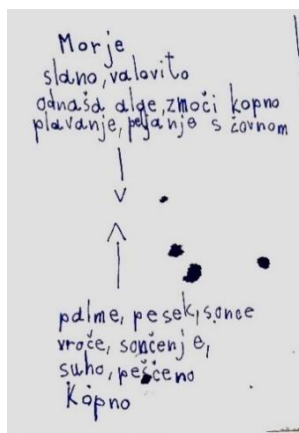
Proljeće	Ljeto	Jesen	Zima
Listje zeleni,	Morje valovi,	Listje odpada,	Ježek je zaspal,
pomlad je prišla na plan,	počitnice so že tu,	ozračje se ohladi,	jezero zaledeni,
ptički pojejo.	zvečer je svetlo.	kostanj dozori.	zapadel je sneg.

2.7. Povezanost s drugim predmetima. Dok su na likovnom crtali lubenice, učenici su na slovenskom jeziku pisali i pjesme o lubenicama. Zatim su na likovnom sastavljeni u mozaik nastale slike. Na glazbenom su pak naučili pjesmu o lubenici i otpjevali je. Napisali smo istu pjesmu kada smo na prirodi i društvu u raspravljali o ljudskom tijelu.

2.8. Pisanje pjesama na zabavan način. Kada su učenici naučili brojati i pisati slogove u haiku pjesmi, tada su se igrali s brojem slogova. Tako su bacili kocku i onoliko točaka koliko je bilo na kocki, toliko slogova sadrži stih pjesme, koju su sami zatim napisali. Temu pjesme odabrali su učenici sami.

2.9. Kad smo učili o suprotnostima, i to smo zapisali u pjesmici u obliku dijamanta. Prvi i zadnji stih su suprotnosti, a unutrašnjost pjesme opisuje te dvije suprotnosti.

2.10. Čitanje pjesama učenicima ostalih odjela na Svjetski dan poezije 21. ožujka. Učenici su svoje pjesme podijelili s ostalim učenicima u školi. Tako smo na Dan

poezije 21. ožujka u razred pozvali učenike 5. razreda kojima smo čitali svoje pjesme. Svaki je učenik pročitao svoju najdražu pjesmu koju je napisao ove školske godine.

3. ZAKLJUČAK

Poezija je važna jer gradi djetetov vokabular. Kada djeca prve trijade, tj. prva tri razreda, uče čitati, kroz poeziju se susreću s različitim vrstama umjetničkih tekstova. Kao učitelji, želimo da djeca vole ono što čitaju. Čitanje i pisanje pjesama omogućuje djeci da slobodno izraze svoje osjećaje i misli o nekoj temi usmeno ili pismeno.

Poezija djeci nudi drugačiji, novi način razmišljanja. Ona potiče djecu da izraze sebe i svoje osjećaje. Stvaranje pjesama budi kreativnu žicu kod djece. Pjesme ostavljaju dojam nedovršenosti ili daju djeci priliku da sama izmišljaju i oblikuju tekstove.

Poezija ima važnu ulogu kod djece. Prati ih posvuda i pomaže im učiti o životu kroz vesele i razigrane pjesmice te im pomaže izraziti najrazličitije emocije. Možemo reći, da poezija na djecu djeluje cjelovito. Pomaže im u govorno-jezičnom, psihosocijalnom i kognitivnom razvoju. Cilj učenja poezije kod osmogodišnjeg djeteta je razvijanje figurativnog jezika i metaforičkog mišljenja, učenje aktivnog slušanja i stjecanje sluha za ritam i melodiju. Pjesma, iako kratka, često sadrži snažne osjećaje koji privlače dijete. Zbog svega toga vrijedi uvesti što više poezije u nastavu i time djeci pružiti iskustva u kojima pronalaze smisao i inspiraciju.

4. LITERATURA

- [1.] Pisanje poezije - <https://minds-in-bloom.com/25-great-ideas-Teaching-poetry/>
- [2.] Pisanje poezije - <https://proudtobeprimary.com/reasons-teach-poetry-classroom/>
- [3.] Zakaj je pomembno pisanje poezije – <https://www.readingrockets.org/news/why-teaching-poetry-so-important>
- [4.] Škrjanc Monika (2014): Obravnava ljudske in avtorske pesmi v predšolskem obdobju, diplomsko delo, Ljubljana, Pedagoška fakulteta